

Sygn. akt I CSK 1766/22

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa D. B. i M. B.
przeciwko K. L. i P. S.
o ochronę własności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 października 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z dnia 25 lutego 2021 r., sygn. akt V Ca 433/20,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza solidarnie od powodów na rzecz pozwanych kwoty
po 2700,00 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej i czwartej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (zob.. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z 3 lutego 2012 r. I UK 271/11, nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10, nie publ.).

Skarżący przedstawioną problematykę ujęli w pytaniach: „czy wedle obowiązujących przepisów k.c., a zwłaszcza w kontekście art. 140 k.c. i 222 § 2 k.c. naruszeniem własności w inny sposób aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą może być pozbawienie właściciela prawa do decydowania o swojej własności w szczególności o sposobie zagospodarowania rzeczą; czy art 5 k.c. może być stosowany również w sprawach o roszczenia negatoryjne dotyczące nieruchomości; czy art. 5 k.c. ma zastosowanie w sprawach o roszczenia negatoryjne dotyczące nieruchomości w przypadku, gdy przeciwnik procesowy przeciwko któremu żądanie pozwu o zostało skierowane nie zachował zasady tzw. „czystych rąk”, bo sam zachował się nagannie prowokując wytoczenie przeciwko niemu powództwa; czy „wpływ na rozstrzygnięcie sprawy”, o którym mowa w art. 380 k.p.c. może dotyczyć wyłącznie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, czy musi dotyczyć istoty sporu; czy w sprawach o roszczenia

negatoryjne dotyczące nieruchomości wartość przedmiotu sporu określa art. 23 z indeksem 2 k.p.c. stosowany odpowiednio czy art. 19 § 2 k.p.c.”.

Przedstawiona przez skarżących kwestie nie stanowią istotnego zagadnienia prawnego. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że dotyczące go przepisy nie doczekały się wykładni albo ich niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ. i z 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Zdaniem skarżących, skarga jest oczywiście zasadna z uwagi na naruszenia prawa materialnego i procesowego. Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez skarżących nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrył się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

Sąd drugiej instancji wyjaśnił, dlaczego powodom nie przysługuje ochrona z art. 5 k.c., a ich wystąpienie z roszczeniem ocenił jako naruszenie zasady etycznego postępowania.

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[as]